

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 3. septembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 100.

Manifest Nj. Vel. kralja

Beograd, 3. septembra. AA. Danes je Nj. Vel. kralj izdal sledeči manifest:

Mojemu dragemu narodu!

Varstvo narodnega edinstva in državne celote je moja sveta dolžnost in najvišji cilj moje vladavine. To je bila pobuda in glavna naloga režima, ki sem ga uvedel 6. januarja 1929. leta. V svoji besedi, ki mi jo je nalagala ljubezen do domovine, sem svojemu dragemu narodu odkrito pojasnil vse težkoče in nevarnosti, v katere sta zašla naše nacionalno življenje in državna celota. Te težkoče so bile tolike, nevarnosti tako resne, da so zbudile globoko skrb vseh rodoljubov in rušile narodno dušo. Vsi, ves narod je videl, kaj je vzrok temu zlu in se je zavedal velikosti tega zla in je zato razumel in s popolnim zaupanjem sprejel moje sklepe. Visoka nacionalna zavest in zdrav razum je vrlina, ki jo je naš narod vsikdar kazal v resnih trenutkih svoje zgodovine. Moje zaupanje v narodovo ljubezen in v njegove moralne sile mi je nudilo sigurno podlago za vse podvige pri urejevanju razmer v državi.

Srečen sem in ponosen, da je ves moj dragi narod od prvega trenutka razumel moje podvige in z enodušnim javnim odobravanjem močno podprl izvedbo mojih sklepov. S to veliko in široko narodno pomočjo se je doseglo v sorazmerno kratkem času, da so bile izvršene velike nacionalne in državne naloge v korist trajnih osnov zdravega državnega življenja. Kraljevini Jugoslaviji, sprejeti s toplo nacionalno dušo od vsega jugoslovanskega naroda, so ustvarjeni potrebni pogoji za silen polet in veliko nacionalno bodočnost. Uverjen, da dopuščajo doslej doseženi sadovi dela, zdrave politike, nacionalne svesti in narodnega izkustva, da se pristopi k ostvaritvi in definitivni organizaciji onih ustanov in one državne ureditve, ki bo najbolje ustrezala narodnim potrebam in državnim interesom, sem sklenil,

da postavim dosedanje delo pri izvajanju nacionalne in državne politike na širšo osnovo neposrednega narodnega sodelovanja.

Z vero v Boga in v srečno bodočnost kraljevine Jugoslavije dajem ustavo kraljevine Jugoslavije.

Dne 3. septembra 1931. leta v Beogradu.

ALEKSANDER s. r.

Nova jugoslovanska ustava.

Nova jugoslovanska ustava sloni na demokratičnih načelih, kakor so opredeljena v obstoječem ustroju države in v narodnem edinstvu, ter uvaža novo Narodno predstavništvo dveh domov.

Glavna načela ustave so naslednja:

Kraljevina Jugoslavija je ustavna nasledna monarhija pod dinastijo iz rodu Karadjordja.

Službeni jezik je hrvatsko-srbsko-slovenski.

Zajamčene so široke državljanske svoboščine in politične pravice v enakem obsegu kakor v drugih zapadno-evropskih ustavah, zlasti glede enakosti vseh državljanov pred zakonom, svobode vesti, tiska, nedotakljivosti stanovanja, lastnine, pisemske in brzojavne tajnosti, enakopravnosti vseh ver, popolne neodvisnosti sodišč itd.

Narodno predstavništvo sestoji iz senata in iz Narodne skupščine.

Polovico članov senata voli narod za šest let, krona pa lahko imenuje enako število senatorjev.

Narodna skupščina se voli s splošno, direktno in enako pravico glasovanja na štiriletno dobo. Sestaja se redno vsako leto 20. oktobra.

Pasivno volilno pravico za senat imajo osebe po 40. letu, za Narodno skupščino pa po 30. letu. Aktivna volilna pravica za oba doma se doseže z 21. letom starosti.

Narodna skupščina ima široke proračunske pravice, pravico interpelacije, ankete, zakonodajne inicijative. Poslanci uživajo imuniteto. Za sprejem zakona je potrebno soglasje obeh domov.

Zajamčena je široka samouprava banovin, katerih število ustava fiksira na devet, in ki so obeležene s sedanji mejami.

Položaj bana je postavljen na višjo stopnjo s tem, da ga postavlja kralj z ukazom na predlog predsednika vlade. Ban predstavlja v banovini celokupno oblast.

Vsaka banovina ima svoj banovinski svet, izvoljen z občo, enako in direktno volilno pravico. Izvršilni organ tega sveta je banovinski odbor; na njegov predlog postavlja ban vse banovinske uradnike po zakonu o banovini. Banovinski svet sprejema banovinski proračun, ki ga odobrava finančni minister.

Z ustavo je zajamčena sestava in organizacija občin po načelu popolne samouprave.

Prehodne določbe predvidevajo možnost uveljavljanja zakonov na dosednji način dotlej, dokler zakonodajno telo ne prične poslovati. Vsi obstoječi zakoni ostanejo v veljavi, dokler se na redni zakonodajni način ne izpremenijo.

Razširjenje vlade.

Z ukazom Nj. Vel. kralja z dne 2. septembra 1931 so imenovani za ministre brez portfelja:

KOSTA TIMOTIJEVIĆ, bivši minister;

Dr. IVAN PALEČEK, bivši minister;

ANDRA STANIĆ, bivši minister;

IVAN PUČELJ, bivši minister;

PAVAO MATICA, župnik iz Bednje;

Dr. AVDO HASANBEGOVIĆ, državni svetnik.

Za gradbenega ministra:

Dr. ALBERT KRAMER, poslanik in pooblaščen minister v Pragi.

Za ministra pravde:

Dr. DRAGUTIN KOJIĆ, bivši minister.

Izgledi za izvoz iz področja Dravske banovine

v dobi od 1. septembra 1931 do 31. avgusta 1932.

(Ugotovitve in ocene Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Skrajna negotovost, zamotanost in nestalnost prilik karakterizira splošen položaj izvozne trgovine. Vsak trenutek lahko nastanejo izpremembe in iznenadenja, katerih danes še nikdo ne more točno pregledati in vsled tega tudi ne številčno oceniti, ki lahko položaj iz temelja izprememijo. V srednjeevropskih državah, ki predstavljajo najvažnejša tržišča za naš izvoz, se množijo v zadnjem času izredni gospodarski ukrepi. Te izredne ukrepe diktira skrajna sila, težke finančne prilike, velika brezposelnost, ogromen padec cen na svetovnih tržiščih in skrb za ohranitev ravnotežja v javnem gospodarstvu. Večina teh ukrepov zadeva v veliki meri naš izvoz. Trgovske pogodbe nam v tem oziru ne nudijo nikake zaščite. Poleg tega se tudi trgovinska politika srednjeevropskih importnih držav ni še ustalila in še vedno se pojavljajo nova povišanja carin, ki imajo za naš izvoz dvojne posledice. Na eni strani se zmanjšuje količina izvoza, na drugi strani pa se vedno bolj krči izkupicek za izvažano blago in s tem izgublja izvoz skoro vso rentabilnost in primamljivost. Blago za izvoz se vsled tega nakupuje po čimdalje tem nižjih cenah, kar ima za producenta, pa bodi da je to kmet, obrtnik ali industrialec, težke posledice. Donos, ki mu ga nudi prodano blago, je postal zelo skromen in odgovarja komaj pičli renti. Pojavljajo se vsled tega vedno bolj zahteve po poglobitvi obstoječih in uvedbi novih izvoznih tarif, katerim železniška uprava ni še mogla ugoditi.

Po prejetih informacijah iz krogov interesentov je treba v bodoči izvozni sezoni računati z znatnim zmanjšanjem izvoza 1 po količini kakor tudi po vrednosti. Nazadovanje, s katerim je treba računati, variira po posameznih panogah od 20 do 50%, le par panog tvori izjemo in pričakuje, da bo moglo vzdržati izvoz na dosednji višini. V celoti je razpoloženje pesimistično, ker ni nikjer pravih izgledov na trajnejše poboľšanje položaja. Zahteva po splošni štednji, ki se v sosednjih državah pojavlja v enaki meri, kakor pri nas, ima za uvoz vseh držav dalekosežno posledico ter se skuša povsod zadostiti domačim potrebam v čim večjem obsegu z lastno produkcijo. Uspeh naše izvozne trgovine zmanjšuje v znatnem obsegu tudi dejstvo, da kvari izvozno trgovino pri nas veliko število nekvificiranih in nepotrebnih mešetarjev in posrednikov, ki povzročajo s svojim nestrokovnim poslovanjem le škodo i producentu kakor tudi solidni izvozni trgovini. To velja posebno za lesno, sadno in živilsko stroko, kjer kvarijo taki prekupčevalci cene in večina dobička od izvoza ostane v njihovih rokah. V tem oziru bi bilo umestno, da se čimprej izdajo primerni ukrepi in izvede sindikalna organizacija izvozne trgovine, ki bi odstranila nepotrebno mešetarstvo in sušmarstvo. V posameznih panogah izvozne trgovine je položaj, kolikor se sploh da vnaprej nekaj ugotoviti, sledeči:

Izvoz žitaric za Dravsko banovino ne prihaja v poštev. Nasprotno bo morala za prehrano domačega prebivalstva nabaviti še okrog 5000 vagonov žita iz drugih banovin. Od mlev-

skih produktov izvažamo samo otrobe odnosno krmilno moko in se ceni, da jih bo letos do 400 vagonov za izvoz na razpolago, kar predstavlja približno vrednost 4 milijone Din.

Letina fižola vsled dolgotrajne vročine ni posebno zadovoljiva, posebno na Dolenjskem ne. Tudi so izgledi na ceno v eksportu radi nizkih ponudb iz Poljske, Romunije in Bolgarije ter prekooceanskih držav posebno Japonske zelo nizke in se računa z še nadaljnjim popustom cen. Izvoz se ceni na ca 70 vagonov v vrednosti na 1-5 milijona Din.

Na krompir je zadnje deževje ugodno uplivalo ter se računa, da bo kvalitativno letina dobro uspela. Od svojega prebitka bo Dravska banovina lahko izvozila znatnejše količine v južne kraje, pa tudi v Italijo, ako bi se dovolil uvoz, ki je bil dosedaj prepovedan, ker ima Italija letos sama vsled velike suše v krompirju slabo letino.

Izvoz sadja bi lahko dosegel po sedanjem stanju 200 vagonov svežih sliv, 2000 vagonov namiznih jabolk in 500 vagonov moštne jabolk. Posebno dobro je rodilo sadje v ljutomerskem in ptujskem srezu, nadalje ob rogaški železnici in v savinjski dolini. Izvoz pa se bo moral boriti z ozirom na dobro sadno letino v severnih deželah in na izredne gospodarske prilike v Nemčiji z velikimi težkočami. V Nemčiji, ki je za nas najvažnejše tržišče, je vsled krize znatno padel konzum. Pravilnik o kontroli izvoza sadja stopi z 12. septembrom v veljavo in bo imel na naš izvoz sigurno mnogo vpliva. Njegov praktičen pomen se v naprej ne more oceniti in mnogo bo brez dvoma odvisno od sestave in poslovanja samih krajevnih komisij, ki naj bi posvetila prvenstveno pažnjo eliminiranju nerečnih mešetarških manipulacij. Cene sadja v primeru z lanskoletnimi bodo v splošnem nižje in se ceni vrednost sadja, ki bi prišlo za izvoz v poštev, le na ca 50 milijonov Din.

Pri oreh se računa s prav dobro skoro rekordno žetvijo. Izvoz bo lahko dosegel kakih 100 vagonov v vrednosti okrog 6-5 milijona Din.

Vinska trgatve bo, kolikor se da danes pri nestalnih vremenskih prilikah presojati, po množini večja kakor lansko leto, kvaliteto pa grozi pokvariti hladno vreme in deževje zadnjih tednov, ki je na mnogih krajih že povzročilo gnilobo. Ker imajo vinogradniki še znatne zaloge vina prejšnjih letnikov, je nastopil padec cen, ki sicer odpira boljše izgledi za izvoz naših kvalitativnih vin, pomeni pa nadaljno poostreitev položaja vinogradnikov. Po sedanjem stanju se bodo prodajala prvovrstna sortirana vina po cenah 4 do 7, izjemoma tudi 8 Din za izvoz, mešana pa že po 3 Din in še ceneje. Izgledi za izvoz v Avstrijo so zelo slabi, ker bo imela sama rekordno letino ter je razširila vinske kulture, akoravno konzum tudi tam znatno nazaduje. Vsled padca cen bi bilo nujno potrebno, da se revidirajo vsi stroški, ki bremenijo naš izvoz.

Važna okrožnica glede krošnarjenja in portnikov na 3. strani.

Med njimi tovarnina, ki je na kratke razdalje relativno previsoka, dalje stroški in nepravilnosti z vračanjem sodov in drugi izdatki. Naši eksporterji se pritožujejo tudi nad dejstvom, da se za najcenejša vina iz drugih banovin, ki stanejo 1 do 1.50 Din, daje ista izvozna premija, kakor za kvalitetna vina z 5- do 8krat večjo vrednostjo. V prvem slučaju znaša namreč eksportna premija 50 do 80% od vrednosti vina, v drugem pa samo 5 do 10%. Obremenitev vina po notranjih davčninah jako ovira notranji konzum in je sedaj po padcu cen postala v dosedanj višini nevzdržna, ker presega 100% nabavne cene blaga.

Izvoz špirta bo predvidoma zopet nazadoval za ca 30% in bo dosegel komaj vrednost 200.000 Din.

Živina in živinorejski produkti: Radi slabe krme letine bodo živinorejci v prihodnji jeseni primorani zmanjšati stanje živine v znatnejšem obsegu. Izgledi za izvoz so tudi po novi trgovinski pogodbi z Avstrijo in Češkoslovaško še vedno nepovoljni. Izvoz proti severu ima v današnjih razmerah vedno manj konvencije. Velike važnosti bi bilo, da se doseže otvoritev direktnega izvoza v glavna potrošna mesta v Franciji. Na to tržišče bi se lahko izvozilo pri današnjih cenah preko 500 vagonov živine in živinorejskih produktov.

Dravska banovina bi imela kot izrazito živinorejska pokrajina veliko zmožnosti za izvoz živine v živem in zaklanem stanju, pa ovirajo poleg uvozne carine inozemskih držav še druge zapreke naš izvoz. Predvsem je tu veterinarski pregled, počasna odprema pošiljatev, visoka tarifa za kosovne pošiljke in mnogobrojne takse, vsled katerih trpi naš izvoz znatne škode. Bilo bi nujno potrebno, da se predlogi zbornice glede promptne in neposredne odpreme vseh pošiljatev živine in mesa ter mesnih izdelkov na pristojnih mestih uvažujejo, zagotovo neoviran izvoz ter odpravijo one razne takse. Tudi glede cen pri izvozu se pričakuje nadaljnje oslabiljenje napram lanskoletnim. Veliko zmedo v izvozu živine in prašičev je povzročila uvedba kontingentnega sistema v Avstriji. Kontingenti, ki so razmeroma nizko odmerjeni, povzročajo težave pri razdelitvah na posamezne pokrajine in na dobo izvozne sezone. Razlika v carini med kontingentiranim in nekontingentiranim, je izredno visoka in je pri današnjih prilikah smatrati uvozno carino za nekontingentirano živino za prohibitivno. Izvoz prašičev podražuje tudi trichinoskopski pregled, ki ga je vpe-ljalo ministrstvo za kmetijstvo.

Eksport kranjskih klobas, ki se je bil v zadnjem času posebno z Avstrijo zelo uspešno razvil, je vsled občutnega povišanja uvozne carine močno prizadet in se bo predvidoma znatno skrcil. Dosedanja letna vrednost izvoza je znašala okrog 1 milijon Din.

Izvoz masla, ki bi bil pri našem razvitem mlekarstvu, živinoreji in planšarstvu naraven, sploh ne prihaja v poštev. Ovira ga uvozna carina v Avstrijo in Nemčijo in previsoka cena na domačem tržišču. Izvoz mleka, skute in smetane, ki je bil nekdanj iz mariborske okolice zelo znan, je v zadnjih letih popolnoma prenehal. Tudi glede sira ne razpolagamo z zadostnimi količinami zrelega in enakovrstnega blaga, da bi se mogli v izvozu uveljaviti.

Izvoz suhih gob je imel do sedaj vsled dolgotrajne suše malo izgledov. Zadnje tedne se je položaj nekoliko izpremenil in se bo morda doseglo do 100.000 kg gob za izvoz v vrednosti do 5 milijonov Din.

Izvoz jaje na sever je v tekočem letu skoro popolnoma popustil, dočim na primer Bolgarska še danes izvaž 80% svoje celokupne produkcije v Nemčijo. Glavno tržišče za naš izvoz jajc je v letošnjem letu in za bodočo sezono Italija. V splošnem izvoz iz naših krajev pada ter bo dosegel komaj polovico lanskoletnih količin. Izvoz nazadnje radi slabe kakovosti blaga in pomanjkanja kontrole kvalitete. Tudi je cena v letošnjem letu

za izvoz zelo nazadovala ter padla v izvozu na 720 do 800 Din na zabojo. Stroški in obremenitev jajčnih pošiljatev v Nemčijo, padec konzuma in nejasnost glede cen otežujejo posle s to glavno uvozno državo, ki je bila v normalnih prilikah naš najvažnejši odjemalec.

Od surovih kož se goveje in telečje po pretežni večini predelajo v domačih usnjarnah, izvažajo se svinjske kože v surovem stanju v neznatnih količinah ter kože od divjačine. Izvozne količine kožuhovine so letos vsled blage zime znatno manjše, kakor druga leta in so tudi cene občutno nazadovale.

Lesni produkti in rude: Za izvoz lesa pride za naše kraje v prvi vrsti italijansko tržišče v poštev. Naš izvoz zadeva v Italiji na ostro konkurenco avstrijskega, deloma tudi ruskega lesa. Produkcija naše lesne industrije ni še zadostno prilagojena zahtevam prekomorskih tržišč, polovica produkcije pa se sploh ne da drugje prodati kakor v Italiji. Deloma je naša produkcija specijelno prilagojena italijanskim zahtevam, deloma pa je izdelava blaga pomanjkljiva in ga kot takega vzame le Italija. Sem spadajo v prvi vrsti tesani tramovi, katerih eksportna količina v Dravski banovini se ceni na 12.000 vagonov letno. Nerešena tarfna vprašanja, predragi ležarinski prostori ob železnici, velike cestne dajatve in takse za carinsko posredništvo jemljejo vsako možnost omembe vrednega zasluga. (Konec prihodnjic.)

Priporoča se **Josip Bajde**
Gospodstvena cesta 12
Specijalna delavnica za generalna popravila klavirjev, poliranih, uglaševanje priznana najboljša.

VIII. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO.

Zalec v Savinjski dolini, 31. 8. 1931.

Ker so letos hmeljarji obirali le lepe pravilno dorasle in dozorele kobule in ker je mnogo hmelja ostalo neobranega, se ceni množina letošnjega pridelka le na 8000 stotov po 100 kg.

Letošnji hmelj je najboljše kakovosti ter zelo ugaja množičnim nakupovalcem in trgovcem. Minuli teden je bilo prav živahno nakupovanje po 8 in pol do 10 Din za kg.

Vsa letina bo kmalu prešla v druge roke, ker je dosedaj že nad 30 odstotkov vsega pridelka prodanih.

Društveni odbor.

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev v Ribnici vabi p. n. člane na svoj X. redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 13. septembra 1931 ob 3. uri popoldne v dvorani gostilne »Pri Cenetu« v Ribnici.

V slučaju nesklepčnosti se vrši drugi občni zbor eno uro kasneje ravnotam z istim dnevnim redom.

Sprejem v drž. srednjo tehnično tekstilno šolo v Leskovcu se vrši od 1. do 5. t. m. V I. razred se sprejemajo dijaki, ki predložijo naslednje dokumente: 1. Izpričevalo o izvršenem IV. razredu gimnazije, realke, realne gimnazije ali meščanske šole istega ranga, 2. Krstni list, 3. Ako ne prihaja neposredno iz kakšne šole, tudi še potrdilo pristojne oblasti o vedenju. Šola ima rang srednje tehnične šole in traja šolanje 4 leta. Poduk je brezplačen. Prošnje je vložiti pisмено ali osebno od 1. do 5. septembra t. l.

Potovanje zastopnikov jugoslovanskega gospodarstva v Prago, nameravano o priliki letošnjega praškega velesejma, se ne bo vršilo, ker se je z ozirom na težak gospodarski položaj prijavilo pre-malo interesentov.

Pomudbe, poupraševanja

Izvozniki jabolk in grozdja. Za nakup jabolk in grozdja se zanimata tvrdki:

1. Holländer Jacob, Import und Export, Wien., Linke Weinzeile 56, in
2. Unterstab Franz, Landesprodukten ecc. Eger, CSR, Kirchenplatz 16.

»Ljubljana v jeseni«.

Kratek sprehod po razstavi. — Ogromen obisk jesenske vele-sejske prireditve.

Prvi dnevi razstave »Ljubljana v jeseni«, potekajo tako, kot ta prireditve v polni meri zasluži. Vprav ne-pričakovano velik obisk razstave po-kazuje, kako zna naš človek ceniti to našo najodličnejšo ljudsko uni-verzo, na kateri dobi mnogo pobude za razmišljanje tako inteligent, kot naš priprost človek.

Jesenska razstava je v tujsko-prometnem pogledu najdostojnejši izraz hotenja in globokega razumevanja vseh krogov, kako pripraviti tujcu, ki obiskuje naša letovišča in zdravišča, bivanje pri nas čim najugodnejše. Tujsko-prometna razstava je razpo-rejena tako, da se posamezni oddelki medsebojno izpolnjujejo, vsi skupaj pa tvorijo lepo zaokroženo harmonič-no celoto. Ponazorjevalna sredstva: grafikon, plastike in slike, so izvršene s tako ljubeznijo, da se mora obiskovalec ustaviti ob njih, preglednost je tako smotrena, da moraš razumeti, kaj ti plastika ali tabela prikazuje.

Razstava mest nam pokazuje, kako so naša mesta naravnost tekmovala med seboj, da se nam predstavijo na razstavi v najprazničnejši obliki. Vse, kar so naša mesta razstavila, je sam izbran, odličen material. V oddelku mest je skozi ves dan prava gneča in se skozi vrste včasih jedva preriješ.

Ker hotelstvo pri nas še ni na oni višini, da bi našel tujec, ki nas obiskuje vse ono, kar od nas v tujsko-prometnem pogledu pričakuje in kar mu moramo nuditi poleg naravnih lep-ot naše banovine, je izpremenil ba-novinski tujsko-prometni odsek cel paviljon v smoten hotel, ki nam ka-že, kaj zahteva tujec od nas, da osta-ne naš stalni posetnik.

Razstava perutnine in kunccev nas preseneti s samimi izbranimi plemen-skimi živalmi. Da ugodne posledice prejšnjih razstav te vrste niso izosta-le, da so se posamezne pasme izbolj-šale, da se je nesnost naših kokoši povečala in da se že ustvarjajo enot-ni tipi kokoši, ki pri našem podneblju in pri najpriprostejši hrani dajejo

Zasedanja odsekov Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

V petek, dne 4. septembra ob 9. uri dopoldan se vrši seja **industrijskega od-seka** z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o zborničnem delovanju v dobi od zadnje plenarne seje. 2. Položaj slo-venske mlinske industrije in novi žitni režim. 3. Poročilo o trgovinski pogodbi z Avstrijo in o pripravih za pogajanja z Nemčijo in Italijo. 4. Aktualna davčna vprašanja. 5. Predlogi industrije za iz-vozniki kongres v Beogradu. 6. Razno-terosti.

V ponedeljek, dne 7. septembra 1931 se vrši seja **obrtnega odseka Zbornice za TOI** z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika odseka o delu zbornice in važnejših gospodarskih do-godkih v času od zadnje seje. 2. Dis-penzne in koncesijske prošnje ter važ-nejše obrtnopravne in druge izjave. 3. Stališče napram akciji, ki je naperje-na proti nekaterim obrtniškim pano-gam radi cen njihovim izdelkom. 4. Raz-noterosti.

Ob 11. dopoldne istega dne se vrši seja uprave **Zavoda za pospeševanje obrti Zbornice za TOI**. Dnevni red: 1. Poročilo načelnika o delovanju Zavo-da PO. 2. Razne prošnje za podpore. 3. Razgovor o obrtnem pospeševanju v zimski sezoni 1931/32. 4. Raznoterosti.

Seja **trgovskega odseka** se vrši v pon-deljek, dne 7. septembra ob 9. uri do-poldan. Na seji se bo razpravljalo po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo o zborničnem delovanju v dobi od zadnje plenarne seje. 2. Dispensne prošnje in izjave k prošnjam za odobritev tarif ter obrtnopravne zadeve. 3. Poročilo in raz-prava o pripravah za trgovinske pogod-be. 4. Tekoča davčna vprašanja. 5. Raz-prava o ukrepih proti detajlnem proda-janju po potnikih. 6. Socijalno politične zadeve. 7. Raznoterosti.

najboljše meso in največjo nesnost, vse to nam prikazuje razstava perut-nine in kunccev.

Naše čebelarstvo in razstava medu sta mogočen glasnik, kako važna je postala ta naša narodno-gospodarska panoga in kako neprimerno se je to-pogledno vse izboljšalo, in da smo se tudi že v trgovskem oziru s stiki z inozemstvom v tej panogi zelo visoko povzpeli.

Razstava zelenjave nas je prijetno presenetila. Naše zelenjadarstvo je doseglo tako odlično stopinjo, da se nam našega pridelka tudi pred kri-tičnim očesom obiskovalca-tujca, ki nam zelenjavo v zimskih mesecih do-bavlja, ni treba sramovati.

Naša sirarska in mlekarstva izložba je vzorna, njeni izdelki so izvozne ka-kovosti.

Pokušnja vin v vinarski razstavi nam dokazuje odlično kakovost vin naše banovine. Povsod vidimo na-predek.

In še ostale razstave: Ona novo-dobnega gospodinjstva, ki nam na-zorno z najrazličnejšimi pripomočki objasnjuje, kako si moremo z naj-skromnejšimi sredstvi urediti udoben dom in z najskromnejšimi sredstvi pripraviti okusno hrano. Izpopolnje-na higienska razstava, razstava tež-ke industrije, pohištva, praktičnih novosti itd., itd. ti nudi toliko no-vega, lepega in zanimivega, da za-puščaš razstavo kot njen obiskovalec s prijetno zavestjo, da stalno snuje na stotine bistrih glav in pridnih rok pri delu, ki nam ustvarja razstave kot je letošnja, ki so nam v ponos in odliko.

Vsem, prav vsem našim čitateljem svetujem, naj ne zamudijo ugodne prilike in naj obiščejo letošnjo, v res-nici uspelo prireditev. Vsak pride na svoj račun, vsak posetnik bo zado-voljen.

Telefon 2708 Telefon 3107

Naznanilo!

Podpisani naznanjam cenj. trgovcem, da sem OTVORIL

Avtohrzoprevoznitvo

Priporočam se za selitve, dovoz in prevoz vsako-vrstnega blaga v Ljubljani, kakor tudi izven Ljubljane.

Cene konkurenčne!

Naročila se sprejemajo v pisarni, Dunajska cesta, zraven Strojnih tovarn, in na Sv. Jerneja cesti 25.

Z veleposilovanjem

VELEPIČ RUDOLF, trgovina s kurivom

DOVOLJENJA ZA POSTAVITEV RA-DIOFONSKIH POSTAJ TUJIM DRŽAV-LJANOM.

Na vprašanje, kaj naj se zahteva od tujih državljanov, ki prosijo za dovolje-nje za radiofonske postaje, za dokaz nji-hovega državljanstva, nas obvešča mi-nistrstvo z odlokom Pov. 774 z dne 5. avgusta 1931, da zadostuje za ta dokaz že vsaka verodostojna listina, ki jo ima prosilec pri sebi.

Ako bi pa inozemec napisal na pri-javo, da je državljan naše kraljevine, tedaj se smatra, da je postavil radiofon-sko postajo brez dovoljenja in se postop-a proti njemu v smislu člena 8. radio-pravilnika, oziroma se kaznuje v smi-slu člena 253. finančnega zakona za leto 1928/29.

Alge, mah in travo v bazenu
Vam zatre **Kaporit.**

Podrobna navodila daje:

Drogerija GREGORIČ
Ljubljana, Prešernova 5

Tovarno svile v Osijeku bodo razši-rili in se bo število delavcev zvišalo od 250 na 350. Novo podjetje, ki dela se-daj samo za tuzemstvo, bo pričelo v kratkem tudi eksportirati.

Že v 24 urah

harva, plesira in kemično snai ob-leke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Francozi so kupili v Splitu še drugo ladjegradbeno družbo »Jug« in jo bodo tehniško spopolnili. Tako bo dobil Split večjo moderno izdelovalnic ladij.

Pobijanje nedopustnega krošnjarenja in detajlnega potovanja

Važna okrožnica g. bana. — Predstojniki so osebno odgovorni.

G. ban dr. Marušič je izdal pod VIII. št. 4798 z dne 22. VIII. t. l. naslednjo okrožnico:

Vsem srezkim in mestnim načelstvom, upravi policije v Ljubljani, predstojništvom mestne policije v Celju in Mariboru ter srezki izpostavi v Škofji Loki.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je vložila nastopno predstavko:

»Podpisani zbornici je čast sporočiti kr. banski upravi, da dohajajo v zadnjem času stalne pritožbe radi kršitev obrtnih predpisov pri krošnjarenju in detajlnem potovanju, iz katerih je razvidno, da niso imele vse dosedanje, še tako dobro mišljene odredbe, da se tako nedovoljeno kupčevanje prepreči, željenega uspeha. Nedovoljeno krošnjarenje in detajlno potovanje je zavzelo tak obseg, da je odpomoč potom strogih naredb nujno potrebna. Neglede na predpise posečajo krošnjari najraje obmejne kraje, krošnjari se brezobzirno ob nedeljah ves dan in tudi ob delavnikih zvečer, ko so trgovine že zaprte. Prav tako pa posečajo tudi trgovski potniki brez ozira na katerekoli predpise in brez vsake kontrole zasebne stranke, potujoč od hiše do hiše, večkrat tudi z blagom za neposredno detajlno prodajo.

Podpisana zbornica je v konkretnih primerih predložila ovadbe na pristojna srezka načelstva in so bili nekateri potniki, pa tudi trgovci radi kršitve obrtnih predpisov že kaznovani. Toda taki posamezni primeri kaznovanja niso zalegli. Kršitve se množijo iz dneva v dan. Neobhodno potrebna je zato ponovna okrožnica kr. banske uprave v svrhu poostritve nadzorstva nad krošnjari in potniki. Največji kontingent krošnjarev predstavljajo delamržeži, ljudje sumljive prošlosti, kateri se drugih poslov, tudi če se jim za to nudi prilika, nočejo lotiti. Navajeni na zaslužke brez večjih naporov, se spuščajo v vsake vrste avanture. Posebno radi posečajo obmejne kraje ter so najboljši posredniki za vtihotapljeno blago. V njihovih krošnjah se najdejo ne samo predmeti, s katerimi se po patentu sploh ne sme krošnjari, ampak prav čestokrat tudi blago sumljivega izvora. S pogostejšimi pregledi zalag takih krošnjarev bi prišli prav gotovo na sled mnogim tatvinam. V zadnjih letih je postalo krošnjarenje z inozemskim manufakturnim blagom pri nas skoraj reden pojav in niso redki tudi taki krošnjari, ki imajo s seboj cele zaloge manufakturnega blaga. Nastopajo povsod v tako velikem številu, da so skoraj popolnoma izpodrinili domače nastanjenе trgovce v gotovih strokah na deželi, kakor na primer manufakturni in galanterijski. Samo pri ljubljanskem srezkem načelstvu je bilo v letu 1930. vidiranih 577 krošnjarskih knjižic. Pri mestnem in srezkem načelstvu v Mariboru 173, pri srezkem načelstvu v Ptuj 135, v Brežicah 126, v Krškem 113 itd. Jasno je, da mora imeti tako število krošnjarev dokajšen vpliv na konkurenčne razmere v dotičnih srezih in da so pritožbe domačih nastanjenih trgovcev nad nezdržnimi razmerami, ki vsled tega nastajajo, popolnoma upravičene in utemeljene.

Da je ponekod kontrola nad krošnjari popolnoma odpovedala, nam dokazuje v zadostni meri že dejstvo, da nemoteno poslujejo krošnjari tudi ob nedeljah cel dan in ob delavnikih tudi zvečer, ko so trgovine že zaprte, dasi je krošnjarenje po ministrski uredbi, kakor tudi po banski uredbi o odpiranju in zapiranju ob nedeljah in ob delavnikih v času, ko so trgovine zaprte, prepovedano.

Podpisani zbornici je bil naznanjen primer, da je v Sevnici ob Dravi ob času sejma dne 19. julija t. l., ko se je neki sejmar pritožil proti temu, da so si krošnjari postavili skupen

prodajni prostor, kakršne imajo sejmarji, nastal pretep, tekmo katerega je eden krošnjarev grozil z odprtim nožem. Istega dne je krošnjar v okolici Sevnice nekega mariborskega trgovca, ki ga je mirno opozoril, naj ne nadleguje goste, ker je ob tej uri krošnjarenje prepovedano, udaril s težko palico tako močno po obrazu, da je dotični trgovec vsled dobljene težke telesne poškodbe padel v nezavest. Taki primeri se dogajajo večkrat in redno ostanejo nekaznovani, ker krošnjari pred prihodom varnostnih organov izginijo.

Tudi se pojavljajo po sejmih ljudje, ki nosijo razno galanterijsko blago s seboj v odprtih krošnjah. Ti ljudje imajo obrtni list za sejmarstvo, toda ko se sejmi konča, spravijo blago v krošnje in pohajajo od vasi do vasi. Taki slučaji so nam sporočeni zlasti iz Murske Sobotice. Od tam imamo tudi sporočilo, da je tak sejmar izdal celo pooblastilo nekemu pomočniku. Srezko načelstvo v Čakovcu je to pooblastilo vidiralo, pa se pečata sedaj oba s krošnjarstvom in sejmarstvom, in sicer eden na podlagi obrtnega lista za sejmarstvo, drugi pa na podlagi pooblastila. Taki primeri pričajo zadostno o abnormalnem položaju, ki je nastal po našem mnenju, samo radi prevelike popustljivosti varnostnih organov.

Podpisana zbornica smatra, da bi bila tu, že z ozirom na javno varnost, najstrožja kontrola na mestu in ker interesi države sami zahtevajo, da se prepoved krošnjarenja zlasti v obmejnih srezih najstrožje izvaja.

Prav tako, kakor nedopustno krošnjarenje in mogoče v še večjem obsegu se širi pri nas tudi nedovoljeno detajlno potovanje. Pod tem nazivom razume praksa nedopustno zbiranje naročil, ki je prav pogosto združeno z neposredno detajlno prodajo blaga po potnikih zasebnim strankam. Neglede na določila obrtnega reda, ki dopuščajo zbiranje naročil pri privatnih strankah pod gotovimi pogoji le izjemoma, prodaje blaga po potnikih pa v nobenem primeru, je postalo detajlno prodajanje pri nas skoraj reden pojav. Poslužujejo se ga inozemske, pa tudi domače tvrdke. Da je tu kontrola popustila, kaže dejstvo, da se skoro dnevno celo po časopisnih inseratih iščejo potniki za obisk privatnih strank. Številne tožbe pri sodiščih in ovadbe prevaranih kupcev, kažejo očito, kolika škoda se povzroča s tem konzumentom. Redki primeri, katerim pridejo oblastna na sled, se kaznujejo le z neznatnimi globami. Tako nizke globe ne morejo števila kršitev omejiti, nasprotno služiti morajo kršiteljem celo še v spodbudo, ker vedo da bodo, tudi če se njih prepovedana dejanja uradno ugotovijo, kaznovani le z minimalno globo.

Opažam, da so izvajanja v tej predstavi zelo utemeljena. Javljene neurednosti se dogajajo tako pogosto in številno, da močno kršijo javne interese in ugled javne uprave, povečujejo pa tudi obstoječo gospodarsko krizo, ker otežkočajo in izpodrivajo stalno trgovino.

Pozivam gg. predstojnike naslovnih oblastev, da odrede najstrožjo kontrolo krošnjarev, zlasti v mestih in industrijskih krajih in ob času, ko se prireajo sejmi, brezizjemno pa je poostri nadzorstvo tudi nad trgovskimi potniki. Opažam, da se pogosto diktirajo kazni izpod najmanjše zakonite odmere in da se postopanje ne vrši z zadostno brzino. Opozarjam, da se ima kazenski postopek čimbolj pospešiti in sumarično izvesti. Po izrečenju kazni, zlasti tudi o odvzemu dovolilnice je vselej obvestiti oblastvo, ki je dovolilnico izdalo.

Gg. uradni predstojniki so mi za izvršitev te odredbe osebno odgovorni.

Ban: dr. Marušič, s. r.

IZVOZ SVINJ V AVSTRIJO.

Predsednik ministrskega sveta je na predlog kmetijskega ministra izdal odlok, s katerim se odreja, da odpade od ugodnostnega izvoznega kontingenta 21.000 svinj po trgovinski pogodbi z Avstrijo na Dunavsko banovino 5000 komadov, na Dravsko banovino pa 3000 komadov. Ostanek se razdeli na druge banovine. Izvedba tega odloka je poverjena banskim upravam.

* * *

PRED ZNIZANJEM AMERISKIH CARIN.

Gospodarski list »New York Commerce« doznava, da bo ameriški kongres na svojem septemberskem zasedanju znižal ameriške uvozne carinske postavke. Demokratski poslanci so za znižanje carinskih tarifov za 20 odstotkov, dočim so republikanci za prost uvoz za 5 odstotkov dosedaj uvoženega blaga. Verjetno je, da se bo našla kompromisna rešitev.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posledno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tendence: spremenljiva. Promet: Din 11.646.222-01.

Minoli teden nas je v pogledu deviznega prometa silno razočaral in to vključuje »ultimu«, ker je zaključil v primeri s predzadnjim tednom (dinarjev 19.248.019-24) z za skoro osem milijonov manjšim prometom. Sicer je tudi na drugih domačih borzah opazati zadnje dni nekakšno popuščanje v kupčijski razgibnosti, toda takšne rezerviranosti kot jo kaže devizno tržišče na Ljubljanski borzi — osobito od torka (25. t. m.) dalje — ne moremo ugotoviti. Vsekakor pa je v nizki številki celotedskega deviznega prometa jasno izražen vpliv oslabiljenja tečajev Dunaja in Prage, odnosno znatnega nadaljnega učvrščenja devize Curih in London, s katerimi devizami se na naši borzi dnevno največ trguje.

V pretečenem tednu je intervenirala Narodna banka edinole v Curihu (1.559 milj. Din), Pragi (638 tisoč Din), Londonu (345 tisoč Din) in Dunaju, katerega je dala za 343 tisoč dinarjev. V cellem je bilo s posredovanjem Narodne banke nabavljeno deviz za ca. 2.885 milijona dinarjev napram 6-6 milj. Din v predzadnjem tednu. Na zaključke v privatnem blagu odpade skupaj 8.761 milj. dinarjev in sicer na Italijo 2.526 milj. Din, London 2.275 milj. Din, New York 1.555 milj. Din, na Curih 1.146 milj. dinarjev, Dunaj 951 tisoč dinarjev, a dokaj manjši na sledeče devize: Berlin (106 tisoč Din), Pariz (84 tisoč Din), Praga (83 tisoč Din), Budimpešta 27 tisoč Din ter malenkost Amsterdama in Stockholma.

Iz naslednjih prometnih števil:

24. avgusta 1931 Din 5.406.529-58

London—Curih.

25. avgusta 1931 Din 789.803-09

Italija—London.

26. avgusta 1931 Din 2.490.823-46

Curih—London.

27. avgusta 1931 Din 1.385.881-51

Wien—Italija.

28. avgusta 1931 Din 1.573.184-37

Curih—Italija je razvidno, da je bil na ponedeljkovem borznem sestanku dosežen največji dnevni devizni promet in na torkovem pa najmanjši, pri čemer je omeniti, da so na poedinah borznih dnevih v glavnem prevladovali zaključki v devizah London, Curih, Italija ter deloma Dunaj.

Zanimivo je dalje ugotoviti višino intervencijskih zaključkov na poedinah borznih dnevih. Tako je na primer v ponedeljek in sredo bilo kupljeno deviz od Narodne banke za približno po en milijon dinarjev, v torek in četrtek nič, a v petek ostanek, t. j. ca. 800 tisoč dinarjev.

V devizni tečajnici je došlo do manjšega preokreta, kajti le Curih in London zaznamujeta nadaljno znatnejšo okrepitev svojega tečaja, dočim so ostale devize po večini vzdržale na višini petkovih tečajev predzadnjega tedna odnosno ponedeljkovih tečajev tega tedna in med tednom neznatno oscilirale. Nasprotno pa so v primeri s tečaji do-

KOLINSKA
TVORNIKA (IKORIJE)
LJUBLJANA.

OKUSNA IN ZDRAVA

JE

KOLINSKA KAVA!

seženi na borznem sestanku dne 24. t. m. kot je razbrati iz sledeče tabele:

	Dne 24. avgusta 1931	Dne 28. avgusta 1931
	Denar	Blago
Amsterdam	2.286-34	2.293-18
Bruselj	790-05	792-41
Curih	1.102-65	1.105-95
Dunaj	796-65	799-05
London	275-22	276-04
Newyork	5.656-60	5.673-60
Pariz	222-13	222-79
Praga	167-82	168-32
Trst	296-33	197-23

nekoliko popustili tečaji deviz Amsterdama, Dunaja in Praga na petkovem borznem sestanku in je ta padec odnosno ustaljenje tečajev dokaj uplivalo na potek devizne kupčije omenjenih dni.

Notic ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendence nespremenjeno mlačna.

Tečaji vseh na tukajšnji borzi beleženih efektov so ostali v minolem tednu brez izprememb. V Blairovih posojilih ni bilo prometa, blago pa je bilo nudeno na vseh borznih sestankih: po 80—80% in po 70-0 70%. Zaključena je bila dne 24. t. m. edino Kranjska industrijska družba po tečaju 288— dinarjev.

Lesno tržišče.

Tendence slaba.

V zadnjem času so se pričeli inozemski odjemalci zanimati za testone. Ta povpraševanja so pa bila bolj informativnega značaja. Sigurno pa je, da se bodo morali naši odjemalci kriti v testonih v pričetku jesenske sezi. Ker se bodo testoni sigurno iskali in prodali pri nas, je važno, da se pri produkciji testonov že naprej vpoštevajo zahteve naših odjemalcev. Kakor je iz dosedanjih povpraševanj razvidno, se bodo kupovali testoni v sledečem razmerju: 70% blago naj se reže v dimenzijah 9/10 col, 30% 4/8 col. Blago se zahteva originalno letošnje produkcije.

V drvah se išče in kupuje le blago letošnje produkcije, stare zaloge drv se le počasi in težko oddajajo. V ogledu se situacija ni nič spremenila.

V drugih vrstah lesa so zaključki le malenkostni.

Tečaj 2. septembra 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2284-20	2291-04
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	789-38	791-74
Budimpešta 100 penz	—	—
Curih 100 fr.	1102-95	1106-25
Dunaj 100 šilingov	796-48	798-88
London 1 funt	275-35	276-17
Newyork 100 dolarjev	5652-62	5669-62
Pariz 100 fr.	222-16	222-82
Praga 100 kron	167-75	168-25
Trst 100 lir	296-07	297-97

Obrestna mera.

(Referat tajnika g. I. Kaiserja na obćnem zboru Zveze trgovskih gremijev.)

(Nadaljevanje.)

Če analiziramo to stališče denarnih zavodov, tedaj je treba uvaževati, da razpolagajo denarni zavodi z velikim cenanim kreditom pri Narodni banki, s katerim bi mogli kriti znaten del potrebe po gospodarskih kreditih, neglede na bojazen nelikvidnosti. Od približno poldruga milijarde Din kredita, ki ga nudi Narodna banka gospodarstvu, odpade skoraj polovico na denarne zavode. In tu nam pade v oči obrestna mera, ki jo plačujejo denarni zavodi Narodni banki in kreditna obrestna mera, po kateri nudijo gospodarskim podjetjem kredit. Zato si je treba podrobneje ogledati gospodarsko stran bančnega posredovanja v kreditiranju. Trgovina in industrija more izčrpati ves ta kredit, ki ga denarnim zavodom nudi Narodna banka, a plačati mora za ta kredit posredovalcu, denarnemu zavodu, povprečno 8—11%, torej 3 do 6% višje obresti.

Prav isto sliko opazamo v stališču denarnih zavodov glede razpolaganja s hranilnimi vlogami. Treba je držati močno blagajniško rezervo radi likvidnosti, — gospodarstvo, ki ni likvidno, pa naj na račun likvidnosti denarnih zavodov in štednje, ki jo je dejansko povzročila depresija, trpi na pomanjkanju cenene kredita.

Zadrževanje velikih vsot, ki leže brezplodno v bančnih tresorjih, občutno škoduje celokupnemu narodnemu gospodarstvu, ki trpi na pomanjkanju cenene poslovnega kredita.

Pod vplivi splošne depresije in visokih javnih dajatev likvidnost podjetij dejansko pada. Toda to ne sme biti povod denarnim zavodom za pasivno pozicijo napram investicijski delavnosti, marveč so poklicani, da podprejo gospodarstvo s krediti, ki mu bodo z znosno obrestno mero znatno pripomogli iz mrtvila.

Naša težnja v pogledu kreditiranja po zasebnih denarnih zavodih je, da depresije v gospodarstvu ne izrabijo, da z visoko kreditno obrestno mero ne ovirajo trgovskega in industrijskega razmaha, marveč da kot važne narodno-gospodarske institucije podprejo zdrav gospodarski podvig.

Baš v sedanjí depresiji mora biti znosen kredit trgovini in industriji najjačji pripomoček za prebroditev teh gospodarskih težav.

III. Narodna banka in kreditiranje trgovstva.

Ob nastopu težke depresije, ki je zajela polagoma vse stanove, je postajalo tudi vprašanje kreditiranja vedno težavnejše, pa se je čutila končno tudi državna uprava primorano, da poseže v skrajno neugodne kreditne prilike. Tako je uredila z ustanovitvijo Privilegirane obrtne banke vprašanje kreditov obrtništva,

s postavitvijo Priv. agrarne banke kreditno vprašanje našega kmeta, pa se v zadnjem času vedno pogostje čuje, da bo uredila državna uprava tudi vprašanje industrijskih kreditov.

Edino trgovstvo je ostalo doslej brez kreditne zaščite in je v pretežni meri odvisno od kreditiranja s strani zasebnih denarnih zavodov.

V kolikor uživa trgovstvo kreditne ugodnosti, bi bilo omeniti le kredite pri Narodni banki.

(Konec prihodnjič.)

IZVOZ NAŠEGA SADJA.

Centralna komisija za sadje je imela svojo tretjo sejo in na njej tole ugotovila: Čez Subotico se je izvozilo na Dunaj 109 vagonov sliv, na Češkoslovaško 409 vagonov, v Nemčijo 106 vagonov, v druge države 16 vagonov. Skupno se je izvozilo 640 vagonov sliv.

Jabolk se je izvozilo na Dunaj 88 vagonov, na Češkoslovaško 44, v Nemčijo 13, skupno 145 vagonov.

Grozja se je izvozilo na Dunaj 97, na Češkoslovaško 80, v Nemčijo 31, skupno 208 vagonov. Vsega skupaj je dospela samo ena pritožba z Dunaja zaradi dovoza nekaj vagonov nezrelih sliv. Uvedla se je preiskava preko upravnih oblasti v Novem Sadu in Sarajevu.

Odbor je dalje izdelal tudi nove pravilnike, ki stopijo v veljavo 12. t. m.

* * *

OTVORITEV NOVIH TELEFONSKIH RELACIJ.

Po odloku gospoda ministra za promet štev. 59.601 znaša pristojbina za navadno govorilno enoto v telefonski relaciji Bled-Bukarešta od 1. avgusta t. l. naprej 12-90 zl. frankov, to je 141-90 Din (stoštiridesetdeset 90/100). Novinarski pogovori z Romunijo po znižani pristojbini so od omenjenega dne naprej ukinjeni.

Od 5. avgusta t. l. naprej je odprt telefonski promet Ljubljana-Busto Arizio, Gallarate in Legnano.

Pristojbina za navadno govorilno enoto v vseh omenjenih relacijah je 3-45 zl. frankov ali 37-95 Din (tridesetdeset 95/100).

Od 15. avgusta t. l. naprej je odprt telefonski promet Radeče pri Zidanem mostu-Klagenfurt in Radeče pri Zidanem mostu-Wien.

Po odloku ministrstva štev. 65.196 od 1. avgusta t. l. je od 15. avgusta t. l. naprej odprt telefonski promet Maribor-Thörl bei Allenz in Maribor-Mitterdorf im Mürtztale.

Pristojbina za navadno govorilno enoto v obeh relacijah znaša 2-70 zl. frankov ali 29-70 Din (dvajsetdeset 70/100).

Dobava-prodaja

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 10. septembra t. l. ponudbe za dobavo bencina, žarnic znamke »Vertec«, jeklenih lopat, žgane

žice, papirja, rudarskega železa, plošč za štedilnike, portland cementa, strojnega olja, metel, motvoza, barv, okov za okna itd. Pri komandi 39. pešpolka v Celju se bo sklepala dne 15. in dne 22. septembra t. l. direktna pogodba za dobavo raznih živil. Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 4. septembra t. l. ponudbe za dobavo koruze, do 7. septembra t. l. za dobavo izolirnega laka in raznih tiskovin. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 17. septembra t. l. ponudbe za dobavo centrifugalne sesalke, direkcija državnega rudnika v Kreki pa za dobavo delov tovrstnega avtomobila znamke Saurer, bele in plave krede ter raznega železa. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Tržna poročila

Tržne cene v Mariboru dne 15. avgusta 1931. 1 kg goveje mesa I. 14—16 Din, II. 10—12, III. 6—8, jezika svežega 16 do 20, v ampov 4—8, pljuč 4—8, ledvic 12—15, možganov 20, parkljev 4—5, vimena 5—6, loja 1-50—6. Teletina: 1 kg teletine I. 18—24 Din, II. 8—12, jeter 20, pljuč 15. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 12—25, sala 13—14, črevne masti 8, pljuč 8—10, jeter 8—10, ledvic 18—20, glave 6—13, nog 5, slanin sveže 12 do 14, papriciranje 14—20, prekajene 14 do 20, masti 14—16, prekajenega mesa 15—22, gnjati 22—27, prekajenih nog 6, prekajenega jezika 25, prekajene glave 7—12. Klobase: 1 kg krakovskih klobas 20—32 Din, debrecinskih 14—25, brusviških 15—20, pariških 25—28, posebnih 24—25, safalad 24—25, hrenovk 24—25, kranjskih 32—35, 1 kom. prekajenih 4 do 5, 1 kg mesenega sira 25—28, salame 70—90. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 4, II. 2. Kože: 1 kom konjske kože 125—140, 1 kg goveje kože 6-50, telečje kože 10, svinjske kože 4, gornjega usnja 65—90, podplatov 55—65. Perutnina: 1 kom. piščanec majhen 10—12, večji 20—35, kokoši 25—35, rabe 15—25, gosi 30—45, purani 35—45, zajca domač. majh. 6—10, večjega 25—35. Ribe: morske ribe 1 kg 24—26 Din. Mleko, maslo, sir, jajca: 1 lit. mleka 2—3 Din, smetane 12—14 Din, 1 kg surovega masla 28—36, čajnega masla 40, ementalkega sira 60 do 80, polementalkega 24—40, trapistnega 30—34, grojskega 25—32, tilskega 30—32, parmezana 80—100, sirčka 8—10, 1 jajce 0-75—1. Pijače: 1 lit. vina novega 6—14, starega 16—24, piva 9, 1 stekl. piva 5—5-50, 1 sodček piva (25 l) 150—, 1 lit. žganja 36—40, rum 36—56, sadjevca 3—5, 1 stekl. pokalice 1-50 do 2-50. Kruh: 1 kg belega kruha 4-50, črnega 4, 1 žemlja 0-50. Sadje: 1 kg jabolk 4—5, sliv 74—, sliv posušenih 9—16, bruskev 16—18, hrusk 3—5, limone 1 kom. 1—1-25, oranžje 5, smokev 7—10, mandeljnov 44—56, orehov luščenih 36,

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

rozin 14—32, maka 12—16. Špecerijsko blago: 1 kg kave I. 36—90, II. 40—56, pražene I. 44—96, II. 44—56, čaja 60 do 250, soli 2-75, popra celega 44—54, mletega 48—56, cimeta 54—60, paprike 40 do 60, testenin 7—18, marmelade 18—36, pekmez 10, medu 14—20, sladkorja v prahu 13-50—14, v krist. 12—12-50, v kockah 13-50—14, kvasa 33—40, škroba pšen. 10—20, rižovega 16—24, riža 4 do 12, kisove kisline 44—50, kisa navadnega 2—4, vinskega 3-50—8, olja olivnega 16—20, bučnega 14—16, špirita denat. 9—10, mila 11—16, sode 1-80—2, ječmenove kave 8—14, cikorijske 16—24, Zito: 1 kg pšenice 1-60—2, rži 1-60—2, ječmena 1-45—2, ovsa 1-60—2-50, koruze 1-30—2, prosa 1-75—4, ajde 1-75—3, fižola 2—4, graha 12—14, leče 10—13. Mlevski izdelki: 1 kg pšenične moke 00 Din 3-40—3-75, pšenične moke 0 3-40 do 3-75, 1 3-30, 2 3-20—3-50, 4 3-3-40, 5 2-95—3-25, 6 2-50—3-15, 7 2—2-50, ržen moke I. 3-10—4, II. 2-90—3-50, pršene kaše 3-50—4-50, ječmenčka 3-25—14, otrobov 1-25—1-75, koruzne moke 1-50—2-20, koruznega zdroba 2-25—3-75, pšeničnega zdroba 2-20—4-50 ajdove moke št. 1 5—6, št. 3-50—6, kaše 5—6. Krma: 1 q sladkega sena 80—90, kislo: ga sena 65—70, otave 80—90, ovsene slame 50—60, pšenične 50—60 ržene 50—55. Kurivo: m³ trdih drv 100—112, Din mehkih 90—100, premoga trbov. 40—44, velenjskega 24—28, 1 kg oglja 1-50 do 2, koks 0-75—1, 1 lit. petroleja 7, bencina 6—7, 1 kg karbida 7, sveč 14 do 32. Zelenjava: 1 kom. salate glavnote 0-50—2, endivije 0-50—1-50, 1 glava zelja zgodnjega 1—3, ohrovt 2—4, 1 kom. karfiola 0-50—4, 1 kupček špinata 1' 1 kg paradižnikov 2—3, zelene paprike 1, 1 kom. kumaric 0-50—1, buč jedilnih 1-50—2, 1 kupček luščenega graha 10 do 12, fižola v stroču 1, 1 šopek peteršilja 0-25, zelene 1—2, zelenjave za juho 0-50, 1 kg čebule 3—6, česna 14, 1 kom. pora 0-50, korenja vrtnega 1, pese rdeče 1, kolarabe 0-25, 1 kg krompirja zgod. 1-50—2, hrena 10.

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Ljubljana Zaloge spirita, raznega žganja in konjaka. Velepražarna kava. Dunajska cesta 33 Mineralne vode. Mlini za dišave. Črna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

GARAGE AUTO — MOTO

Mehanična delavnica, bencin, olje, pnevmatika fer vsa v stroko spadajoča dela
IVAN KOPAC
LJUBLJANA
BLEIWEISOVA C. 52
TELEFON ŠT. 27-75

Trgovci in industriji!

Trgovski list

se priporoča za
inseriranje!

Alojz Arhar

Konec. elektrotehnično podjetje
Ljubljana VII, Celovška cesta 80
Prevzema vsa električna dela in instalacije pod ugodnimi pogoji. Jamči se za solidno delo in nizke cene.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z. o. z.
v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 35/1
Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48
Pravila proti plačilu Din 5— v znamkah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.

Trgovci! Naročajte blago pri trždkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“.